

חוות דעת משפטית

נתבקשתי על ידי עמותת הצלחה - לקידום חברה הוגנת (להלן: "הצלחה") לחוות את דעתי לגבי השאלות המשפטיות הבאות:

- א. האם מינויה של גבי טלי בן עובדיה (להלן: "בן עובדיה") לתפקיד מנכ"לית זמנית של חברת החדשות 13 בע"מ (להלן: "חברת החדשות" או "החברה") אושר על פי דין והאם נפלו פגמים בהליך מינוי זה.
- ב. האם מר אייל דה פאו (להלן: "דה פאו") עומד בתנאי הכשירות לכהונה כדירקטור ויו"ר מועצת המנהלים של חברת החדשות.
- ג. האם קיימת זכות או מוטלת חובה על החברה ובפרט על חברי הדירקטוריון מטעם הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו (להלן: "הרשות השניה"), לפנות לקבלת ייעוץ משפטי נפרד (חיצוני), בין היתר בנוגע לסוגיות האמורות לעיל.

להלן תמצית מסקנות חוות-דעתי:

1) פגמים בהליך מינוי בן עובדיה לתפקיד המנכ"לית

1. מינוי בן עובדיה לתפקיד מנכ"לית זמנית בחברה נעשה בניגוד להוראות חוק הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו, תש"ן-1990 (להלן: "חוק הרשות השניה" או "החוק").
 - 1.1 חוק הרשות השניה אינו מאפשר מינוי של מנכ"ל זמני. לשון החוק קובעת במפורש כי מינוי מנכ"ל יעשה לתקופה קבועה של 5 שנים, וזאת במטרה לשמור על הפרדה מבנית בחברת החדשות ועל עצמאותו ואי-תלותו של מנכ"ל חברת החדשות.
 - 1.2 הצעת ההחלטה במועצת המנהלים של החברה לאישור מינוי בן עובדיה, לא התקבלה ולא אושרה בהתאם לדרישת הרוב המינימלי הקבועה בחוק. חוק הרשות השניה דורש אישור ברוב מיוחד של 75% מבעלי זכות ההצבעה במועצת המנהלים, ורוב כאמור לא התקבל.
 - 1.3 חוק הרשות השניה וכן כללי רישיון השידור של חברת החדשות, מונעים מהחברה לעצב לעצמה הליך מינוי נפרד נוסף, החורג מהליך המינוי שנקבע בחוק.
 - 1.4 על מנת לתקן את הליקויים ולמלא אחר הוראות החוק, החברה רשאית, בין היתר: לפעול בהתאם להוראות החוק להשגת רוב מיוחד למינוי בן עובדיה כמנכ"לית קבועה ל-5 שנים; או לחילופין, למנות ברוב רגיל את בן עובדיה (או אדם אחר) לסמנכ"ל תוכן (זמני או קבוע), ובנוסף לקבוע כי עד למינויו של מנכ"ל קבוע יו"ר מועצת המנהלים החדש (ראו להלן) ימלא תפקיד זה.

2) סייגים להמשך כהונת דה פאו כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון בחברת החדשות

2. מר אייל דה פאו אינו עומד עוד בתנאי הכשירות הנדרשים להמשך כהונתו כדירקטור וכיו"ר מועצת המנהלים של חברת החדשות.
- 2.1 קיים חשש כבד כי דה פאו הפר את חובת הגילוי וחובת האמונים שלו כלפי החברה.
- 2.2 מר דה פאו קיבל וכלל הנראה עדיין מקבל מחברת החדשות ומידי בעלת השליטה ובעלת רישיון השידור, רשת מדיה בע"מ (להלן: "רשת"), גמול נוסף, ללא ידיעת מועצת המנהלים של חברת החדשות וללא אישורה.
- 2.3 תשלום של גמול נוסף לדה פאו, בסכומים משמעותיים, גורם ליצירת תלות, זיקה כלכלית וניגוד עניינים בין האינטרס האישי של דה פאו לקבלת גמול נוסף ובין תפקידו כנציג הציבור במועצת המנהלים של חברת החדשות. חוק הרשות השניה אינו מאפשר לבעל זיקה כלכלית, תלות וניגוד עניינים, להמשיך ולכהן כדירקטור במועצת המנהלים של החברה.
- 2.4 חברת החדשות ורשת העסיקו את דה פאו כעובד החברה או כספק שירותים עבורה. חוק הרשות השניה ותנאי רישיון השידור אינם מאפשר לעובד חברת החדשות או בעלת הרישיון להמשיך ולכהן כדירקטור במועצת המנהלים של החברה.

3) פגם בהסתמכות חברת החדשות על יעוץ משפטי מטעם רשת

3. לחברת החדשות ובפרט לחברי הדירקטוריון ונציגי הציבור מטעם הרשות השניה, קיימת זכות הקבועה בחוק החברות לקבלת ייעוץ משפטי עצמאי ונפרד (ייעוץ חיצוני) מהחברה ומבעלת השליטה.
- 3.1 במקרים בהם קיים חשש לניגוד עניינים בין האינטרס הציבורי הנפרד של חברת החדשות לבין האינטרס העצמי של בעלת השליטה בה, הסתמכות מועצת המנהלים של חברת החדשות על ייעוץ משפטי של בעלת השליטה עלולה להכתים את החלטות מועצת המנהלים בניגוד עניינים.
- 3.2 לחברי הדירקטוריון מטעם הרשות מוטלת חובה לפנות לקבלת ייעוץ וסיוע משפטי מהיעוץ המשפטי של הרשות השניה, בסוגיות הנוגעות לחשש לניגוד עניינים.

להלן פרטים על השכלתי ועל ניסיוני האקדמי והמקצועי:

חוקר ומרצה למשפטים ולדיני תאגידיים בפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב ובפקולטה למשפטים באוניברסיטת רייכמן. בעל תואר ראשון (LL.B), תואר שני (LL.M) ודוקטורט (Ph.D) מאוניברסיטת תל-אביב. חוקר-אורח בפקולטה למשפטים באוניברסיטת הרווארד Harvard Law School בשנים 2012-2013. עורך בכיר (Senior Editor) ב-Harvard Business Law Review (גליון אביב 2013). חוקר-אורח בפקולטה למשפטים באוניברסיטת ברקלי שבקליפורניה UC Berkeley, שנת 2019.

מחקרים פרי עטי פורסמו בכתבי העת המובילים בארץ ובעולם, בין היתר JOURNAL OF LEGAL ANALYSIS בהוצאת Harvard Law School, וכן JOURNAL OF LAW, FINANCE, AND ACCOUNTING בהוצאת NYU. שימשתי במשך כעשור כעורך דין בכיר במשרדי עורכי הדין בולטים בישראל. בעל ניסיון פרקטי עשיר כיועץ לממשל תאגידי, לדיני חברות ומיזוגים ורכישות.

מבוא - מעמדה המשפטי המיוחד של חברת החדשות

4. בפתח הדברים וכרקע כללי לחוות דעתי, אתייחס בקצרה מאד למעמדה המשפטי המיוחד של חברת החדשות.
5. חברת חדשות היא אמנם תאגיד פרטי בשליטת החברה המשדרת, רשת. ברם, עקב החשיבות הרבה שמייחס המחוקק לשידורי החדשות בישראל ולצורך הציבורי בשידורי חדשות מדויקים, מהימנים, מאוזנים ובלתי תלויים, חברת החדשות זוכה למעמד ציבורי ומשפטי מיוחד, שונה מזה של חברה פרטית "רגילה".
6. לעניינו ובתמצית רבה, התכלית של סעיפי חוק הרשות השניה וכללי הרישיון של החברה המשדרת וחברת החדשות, היא לוודא כי נשמרת הפרדה מבנית בין שתי החברות, וכי חברת החדשות שומרת על מעמדה הנפרד והעצמאי מחברת האם שלה, על מנת להבטיח כי לחברת האם לא תהיה יכולת השפעה על שידורי התוכן של חברת החדשות.
7. ראו לעניין זה, בין היתר, את סעיף 64 לחוק הרשות השניה :

"64. מהימנות שידורי החדשות

חברת החדשות תקיים שידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים, ולא ישוקפו בהם עמדותיהם ודעותיהם הפרטיות של מנהלי החברה, עובדיה ובעלי מניותיה".

8. כמו כן ראו סעיפים 27 ו-29 לרישיון השידור של רשת :
- "27.4 בעל הרישיון לא יעשה כל פעולה שיש בה כדי לקדם בשידורי החדשות, במישרין או בעקיפין, את תכניותיו.
- 27.5 בעל רישיון לא יעשה כל פעולה אשר תביע לכך ששידורי החדשות ישקפו את עמדותיו ודעותיו הפרטיות, או את העמדות והדעות של מנהליו, עובדיו, בעלי עניין בו את מנהליהם ועובדיהם.
- "29.4. בהפעלת כוח ההצבעה המוקנה למניותיו בחברת החדשות, יפעל בעל הרישיון לטובת הציבור, כדי להבטיח שחברת החדשות: תקיים שידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים, באופן בלתי תלוי; תקפיד על מילוי הוראות רישיונה, התקנות, כללי המועצה, לרבות לעניין אתיקה בשידורים, וכל הנחיה שתינתן לפיהם על ידי המועצה או המנהל; תפעל בהתאם להוראות נציב התלונות; תפעל לשיפור של שידורי החדשות וקידום איכותם, בכל הקשור לתוכנם ולאופן הצגתם; תקיים תמהיל ראוי של חדשות מקומיות וחדשות חוץ, חדשות הנוגעות לנושאי חברה, כלכלה, תרבות, פריפריה, קבוצות מיעוט וכיוצ"ב; ותפעל לשילובן של קבוצות חברתיות שונות בשידור."

9. לעניין זה, יש חשיבות רבה אף לדבריו של בית המשפט העליון בפרשת יחימוביץ' :
- "15. ... הרכב דירקטוריון חברת החדשות מבוסס על איזון עדין בין האינטרס הציבורי בשידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים, לבין האינטרס הכלכלי של הזכיינית, אשר גורפות את כלל רווחיה של החברה. בהתחשב בכך, יש חשיבות ניכרת לעצמאותו של נציג הציבור בדירקטוריון, שכן תפקידו לייצג את האינטרס הציבורי ללא לחצים חיצוניים וכשהוא משוחרר משיקולים לא ענייניים. ...

16. ...מעמדם העצמאי של נציגי ציבור בדירקטוריון, נטוע בשורשי תפקודו התקין של דירקטוריון כגוף החייב נאמנות לתאגיד ולציבור, ועל נציגי הציבור בו מוטל להגן על אינטרס הציבור. בנסיבותיה של חברת החדשות יש חשיבות מיוחדת לשמירת עצמאותה ומקצועיותה כספק מידע מרכזי לציבור וכמי שמשמש כגורם

בעל השפעה עצומה על חופש הביטוי והמידע. מטעם זה אף עמד המחוקק על הצורך להגן על עצמאות והגינות השידור החדשותי; הוא ראה להבטיח את תפקודם ומשקלם של נציגי הציבור בדירקטוריון;”.

- בג"ץ 4500/07 ח"כ שלי יחימוביץ' נ' מועצת הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה (נבו, 21.11.2007)

10. עוד לענייננו, חוק הרשות השנייה מקדיש חשיבות רבה ותשומת לב מיוחדת לעניין עצמאותו ואי-תלותו של מנכ"ל חברת החדשות, שהנו גם העורך הראשי בחברה ומכאן האחראי בחברה על תוכן שידורי החדשות.

11. סעיף 14 לרישיון חברת החדשות קובע:

”14.3. בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה יפעל על מנת להבטיח את תפקודו העצמאי של העורך הראשי והרשות רשאית לתת הנחיות בעניין לפי הנדרש.”

12. כך גם מסביר וקובע בית המשפט העליון בפרשת יחימוביץ' לעיל:

”12. ... מן הראוי ליתן את הדעת למשקל הרב שיש לסוגיית בחירת המנהל בחברה. למנהל חברת החדשות נתונה אחריות רבה בנוגע לפעילותה של החברה. ... כגורם המקצועי הבכיר בחברה, המנהל נושא בחלק העיקרי של האחריות להגשמת האינטרס הציבורי בפעילותה של החברה; ...

... השידורים המופקים על ידי חברת החדשות משודרים בערוץ מסחרי, ומכאן שלזכייניות, המשקיעות במימון החברה, אך זוכות ברווחיה של החברה (סעיף 66(א)(2) לחוק), יש אינטרס כלכלי בפעילותה. בהתחשב בכך, ובכל הנוגע להליך בחירת מנהל לחברת החדשות, קבע המחוקק איזון בין האינטרס הציבורי לבין האינטרס הכלכלי של הזכייניות. מחד גיסא, נקבע כי הזכייניות ממליצות על המועמדים לתפקיד המנהל (סעיף 68(א) לחוק). מאידך גיסא, נקבע כי לשם מינויו של המנהל, נדרש רוב מיוחד של 75% מחברי דירקטוריון חברת החדשות. משמעות דרישה זו היא, כי לשם מינוי המנהל נדרשת הסכמתם של לפחות חלק מנציגי מועצת הרשות השנייה בדירקטוריון, שכן לזכייניות ניתן כוח הצבעה של 60% בלבד (סעיף 66(א)(2) לחוק). בכך ניתנת אפשרות לנציגי המועצה "לחסום" מינוי אשר עשוי להביא להפרת האיזון בין אינטרס הציבור בדבר שידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים, לבין האינטרס הכלכלי של הזכייניות.”.

- בג"ץ 4500/07 שלי יחימוביץ' נ' מועצת הרשות השנייה לרדיו ולטלוויזיה (נבו, 21.11.2007).

13. לפיכך ולצורך חוות דעתי זו, נדרשתי להעניק משקל רב לדברי בית המשפט העליון המצוטטים לעיל, אודות החשיבות הרבה והצורך הציבורי בשמירה על עצמאות ואי-תלות מנכ"ל חברת החדשות וחברי הדירקטוריון מטעם הרשות.

14. כך למשל, אחת מהוראותיו המרכזיות של חוק הרשות השנייה היא לקבוע כי מינוי מנכ"ל חברת החדשות יהיה לקדנציה קבועה ומלאה של 5 שנים. עמידה בהוראת חוק זו היא נחוצה ונדרשת כיוון שמינוי זמני של מנכ"ל לתקופה לא ידועה מראש אשר מותנה בחסדי בעלת השליטה, פוגם במעמדו, עצמאותו ואי תלותו של מנכ"ל זה.

חלק א': **פגמים מינוי בן עובדיה כמנכ"לית זמנית**

הרקע העובדתי

15. כפי שנמסר לי ומתוך המסמכים שעמדו בפניי, בישיבת מועצת המנהלים של חברת החדשות מיום 22.11.2024, נידונה הצעת החלטה למנות את בן עובדיה לתפקיד מנכ"ל זמני.

16. כפי שנמסר לי, בניהול ישיבת מועצת המנהלים האמורה התעוררו קשיים ופגמים רבים, אשר יש בהם כדי להשליך על תקינות ותקפות מינויה של גב' בן עובדיה. בין היתר, הגורם שכינס את ישיבת מועצת המנהלים היה יו"ר רשת (טופולסקי) ולא יו"ר מועצת המנהלים של החברה; כינוס הישיבה נעשה בלוח זמנים קצר ותוך דחייה מיום חמישי ליום שישי בצהריים. נושא מינויה של בן עובדיה (או כל נושא אחר) לא הופיע בסדר היום של הישיבה ולא הופץ מבעוד מועד; לפני הישיבה או במהלכה לא הוצגו ולא נידונו חומרים או מידע רלוונטי כלשהו על המועמדת או על מועמדים פוטנציאליים אחרים; לא נידון האם לקבוע את משך תקופת הכהונה הזמנית של בן עובדיה; וכן לא נידון ולא אושר גובה התגמול שישולם לה.

17. בישיבת מועצה זו נכחו והצביעו 6 דירקטורים. ארבע דירקטורים הצביעו 'בעד' הצעת ההחלטה: שלושת הדירקטורים מטעם רשת (טופולסקי, קלמזוק, חפץ), כאשר אליהם הצטרף יו"ר הדירקטוריון דה פאו (שכאמור להלן הנו בעל זיקה וניגוד עניינים לרשת). שני הדירקטורים נציגי הציבור מטעם הרשות (בן חי שגב, נתן) הצביעו 'נגד'.

18. כלומר, הצעת ההחלטה לאישור המינוי קיבלה תמיכה ברוב חסר של 66.67% בלבד.

הרקע המשפטי

19. סעיפי חוק הרשות השניה הרלוונטים לענייננו, קובעים כדלקמן:

67. מועצת המנהלים של חברת חדשות

(א) מועצת המנהלים של חברת חדשות תמנה לפחות חמישה דירקטורים, מהם שלוש חמישיות ימנו בעלי הזיכיונות לשידורי טלוויזיה בהתאם לחלקם היחסי במניות ההצבעה של חברת החדשות או בעל הרישיון לשידורי טלוויזיה, ושתי חמישיות תמנה המועצה לפי סעיף זה, ובלבד שבעלי הזיכיונות או שבעל הרישיון לא ימנו למועצת המנהלים יותר משני נציגים שהמליצו עליהם מי שמחזיקים באמצעי שליטה הן בבעל הזיכיון או בבעל הרישיון, לפי העניין, והן בתאגיד שהוא עיתון כהגדרתו בסעיף 41(ב)(9). ...

68. מינוי מנהל חברת החדשות ותפקידיו

(א) מועצת המנהלים של חברת החדשות תמנה את מנהל חברת החדשות, על פי המלצת נציגי בעל הרישיון בחברה; מנהל חברת החדשות יבחר ברוב של שבעים וחמישה אחוזים מחברי מועצת המנהלים.
(ב) תקופת כהונתו של מנהל חברת החדשות תהיה חמש שנים, וניתן להאריכה לתקופות נוספות בדרך הקבועה בסעיף קטן (א).
(ג) מנהל חברת החדשות, בנוסף לשאר תפקידיו, ישמש עורך ראשי של שידורי החדשות. " [סימוני קו תחתון הוספו]

הפגמים בהליך המינוי

20. חוות דעתי היא קיים חשש כבד כי הליך מינוי בן עובדיה לתפקיד מנכ"לית זמנית של חברת החדשות נעשה שלא כדין, וקיימים בו פגמים חמורים הירודים לשורש ההליך:
- א. בן עובדיה מונתה כמנכ"לית זמנית. זאת בניגוד לחוק הרשות השניה אשר אינו מאפשר מינוי מנכ"ל זמני בחברת החדשות.¹ בוודאי שהחוק אינו מאפשר מינוי מנכ"ל זמני שאינו יו"ר הדירקטוריון.²
- ב. תקופת המינוי של בן עובדיה לא נקבעה. זאת בניגוד לחוק הרשות השניה המחייב כי מינוי מנכ"ל יהיה לתקופה קבועה וידועה מראש של 5 שנים.
- ג. ההחלטה למינוי בן עובדיה התקבלה במועצת המנהלים ברוב חסר של 66.6%. זאת בניגוד לדרישת חוק הרשות השניה להשגת רוב מיוחד של 75% מחברי המועצה.
21. פגמים חמורים אלו בהליך המינוי מעלים חשש כבד כי הצעת ההחלטה למינוי בן עובדיה לא אושרה כדין ולכן לא התקבלה.
22. חשוב להדגיש כי הדרישות בחוק הרשות השניה לגבי מינוי מנכ"ל חברת החדשות - וכזכור מנכ"ל חברת החדשות הנו גם העורך הראשי שלה, כלומר האחראי על תוכן שידורי החדשות - הוראות חוק אלו נועדו לשמור על תכלית ציבורית חשובה מאין כמוה, של הפרדה המבנית ועצמאות חברת החדשות. כלומר, נועדו לוודא כי רשת, בעלת המניות בחברה, לא תהיה לה השפעה על תוכן שידורי חברת החדשות.
23. למרות זאת, לפי המידע שנמסר לי, במהלך ישיבת מועצת המנהלים, אחד הדירקטורים מטעם בעלת השליטה רשת (קלמזוק, המשמש גם כמנכ"ל רשת), הצהיר כי רשת תציב לגבי בן עובדיה יעדים שונים, ובהתאם לעמידתה ביעדי רשת תיקבע תקופת כהונתה ושיעור התגמול שישולם לה. ברי כי דברים אלו עומדים בסתירה גמורה לתכלית החוק, להבטחת עצמאות חברת החדשות ולהעדר התלות בבעלת השליטה.
- היתכן מסלול חוקי נוסף למינוי מנכ"ל?
24. לכאורה, ניתן להעלות על הדעת טענה לפיה, למרות שהחברה כשלה ולא עמדה בתנאי מינוי המנכ"ל לפי סעיף 68 לחוק, החברה בחרה לפעול למינוי בן עובדיה לתפקיד מנכ"לית זמנית בהתאם לסעיף אחר או מסלול משפטי אחר, אשר לכאורה אינו כפוף לתנאי סעיף 68 לחוק.
25. קשה ביותר לקבל טענה שכזו, שכן חוק הרשות השנייה וכללי הרישיון של חברת החדשות אינם מאפשרים זאת.
26. כך קובע סעיף 63 לחוק הרשות השנייה:

¹ על פי המידע שנמסר לי, חברת החדשות נהגה בעבר ומעת לעת למנות מנכ"לים זמנים. לעמדת, הפרות חוק בעבר אין בהן כדי לתקן או להכשיר הפרות חוק בהווה. מה עוד שטענה לקיומו של 'נוהג' בחברה הסותר את הוראות החוק, אינה יכולה להתקבל לאור הוראת סעיף 63(א) לחוק הרשות השנייה וכללי הרישיון (ראו להלן), לפיהם חברת החדשות חייבת לפעול על פי כלל הוראות החוק, וחברת החדשות מנועה מלטעון כי היא רשאית לפעול בדרך שלא שלא הוזכרה במפורש בחוק או בכללי הרישיון.

² אף לעניין החריג הקבוע בסעיף 69(ב) לחוק הרשות השנייה, שם נקבע כי עד למציאת מנכ"ל קבוע, יו"ר הדירקטוריון יהיה בעל סמכות למלא תפקיד זה, סעיף 69(ב) לחוק אינו מורה כי יו"ר הדירקטוריון "ימונה" לתפקיד זה, אלא כי יהיה רשאי במידת הצורך להפעיל את סמכויותיו.

”63. שידורי חדשות

שידורי חדשות במסגרת שידורי הטלוויזיה לפי חוק זה יהיו בהתאם להוראות סימן זה בלבד”. [סימון קו תחתון הוסף]

27. בנוסף, סעיפי רישיון חברת החדשות הרלוונטיים לעניינו, הקובעים כדלקמן:

”2. כפיפות בעל הרישיון לכל דין

2.1 בעל הרישיון יקפיד הקפדה מלאה על שמירת הוראות החוק וכל דין במתן שירותי הרישיון. בעל הרישיון אחראי לשמירת הוראות הרישיון, החוק וכל דין בידי עובדיו, שלוחיו וכל הפועלים מטעמו או בעבורו, בקשר למתן שירותי הרישיון. ...

2.4 הוראות החוק, התקנות, והכללים החלות על ביצוע פעילותיו של בעל הרישיון מכה הרישיון, כפי שיהיו מעת לעת, ייראו כחלק בלתי נפרד מרישיון זה.

3.6 כללים לא יתפרשו כגורעים מחובותיו של בעל הרישיון על פי הרישיון, או מזכויותיה וסמכויותיה של הרשות על פי הרישיון, אלא אם כן ייקבע כך במפורש בכללים.

3.7 בעל הרישיון מנוע מלטעון כנגד הרשות לקיומה של כל זכות, רשות, או סמכות, שלא נזכרו במפורש בחוק וברישיון זה.

3.8 בקבלת הרישיון מקבל עליו בעל הרישיון לנהוג על פי כל האמור בו, והוא מנוע מלטעון כל טענה כנגד האמור בו.”

28. כלומר, לפי סעיף 63(א) לחוק הרשות השניה לעיל ולפי כללי הרישיון שפורטו לעיל, חברת החדשות חייבת לפעול רק על פי הוראות החוק, והיא מנועה מלפעול בדרכים אחרות שלא הוזכרו במפורש בחוק הרשות או בכללי הרישיון.

29. חברת החדשות אינה רשאית להמציא לעצמה מסלול משפטי נוסף שאינו נזכר בחוק, ואינה רשאית לטעון כי כיוון שמדובר בהליך למינוי ”זמני” בלבד, סעיף 68 לחוק העוסק במינוי קבע אינו חל ולכן אין צורך למלא אחר הוראותיו. טענה כאמור אינה עולה בקנה אחד עם הוראות החוק וכללי הרישיון.

30. ודוק, קשה ביותר לקבל פרשנות משפטית לפיה סעיף 68 לחוק עוסק במינוי קבע בלבד, ויש להעדיף פרשנות לפיה סעיף 68 לחוק עוסק בכל סיטואציה של מינוי מנכ”ל.

31. ראשית, לשון סעיף 68 לחוק היא כללית והיא קובעת את אופן המינוי ותקופת המינוי לכל מנכ”ל, ולשון הסעיף אינה עוסקת במקרה ספציפי של מינוי קבע.

32. שנית, קבלת עמדה פרשנית לפיה מינוי ”זמני” אינו כפוף לכללי החוק בדבר מינויים, משמעותה כי רשת וחברת החדשות רשאים בעצם לבצע כל פעולה ”זמנית” שהם חפצים בה, ועצם כינוי ותיוג פעולה כ”זמנית” בלבד, תאפשר להן לעקוף את כל הוראות החוק וכללי רשיון השידור.

הפשרה בבג”צ 5040/24 והתחייבות למינוי מנכ”ל קבוע

33. בנוסף, אזכיר כי במסגרת הפשרה הדיונית בבג”צ 5040/24, רשת וחברת החדשות לכאורה התחייבו ואף יצרו מצג כלפי הצדדים ובית המשפט העליון, כי לאחר פרישת הגבי שמואלוב-ברקוביץ הן תפעלנה למינוי מנכ”ל קבוע, בהתאם להוראות החוק.

34. במסגרת הבקשה למחיקת העתירה מיום 11.9.2024 נקבע בהסכמה כי: "המשיבות 5 ו-8 [חברת החדשות ורשת] תפעלנה לקיומו של הליך בחירה חדש, תקין וחוקי למילוי התפקיד".
35. במסגרת ההודעה המשותפת לתקשורת שפורסמו הצדדים לאחר השגת הפשרה, רשת וחברת החדשות הצהירו כי: "תחל חברת החדשות בהליך למינוי מנכ"ל חדש, שייבחר תוך חודשיים... והעובדים יקבלו זאת וינהלו מו"מ עם מנכ"ל חברת החדשות הקבוע".
36. נוסף על כך, במספר ישיבות של מועצת המנהלים הוחלט ונקבע כי החברה תפעל בהקדם לבחירת מנכ"ל קבוע לחברה.
37. אף מסיבות אלו ראוי כי חברת החדשות תפעל על פי דין למינוי מנכ"ל קבוע.

תיקון הליקויים

38. על מנת לתקן את הפגמים והליקויים שתוארו לעיל ולמלא אחר הוראות החוק, החברה רשאית לפעול בין היתר כדלקמן:
- 38.1. למלא אחר הוראות החוק ולמנות את גב' בן עובדיה לתפקיד מנכ"לית קבועה ל-5 שנים וכן לאשר מינוי זה ברוב מיוחד של 75% מחברי הדירקטוריון; או לחילופין:
- 38.2. למנות ברוב רגיל את בן עובדיה (או אדם אחר) לסמנכ"ל תוכן (זמני או קבוע), ובנוסף לקבוע כי עד למינוי מנכ"ל קבוע, יו"ר מועצת המנהלים יהיה רשאי להפעיל את סמכויות המנכ"ל. זאת כמובן בכפוף לחוות דעתי להלן אודות אי-כשירותו והסייגים להמשך כהונתו של יו"ר החברה הנוכחי, מר דה פאו.

חלק ב':

ניגוד עניינים והעדר כשירות לכהונת דה פאו

רקע עובדתי

39. להלן התשתית העובדתית הנוגעת לפרק זה בחוות דעתי, המבוססת על מידע שנמסר לי ועל מסמכים בהם עיינתי.³
40. בשנת 2021 מונה דה פאו לכהן כדירקטור ונציג הציבור במועצת המנהלים של חברת החדשות, ומאוחר יותר אף מונה ליו"ר מועצת המנהלים.
41. עם מינויו לדירקטור, חתם דה פאו על הסדר ניגוד עניינים, שמסגרתו התחייב להימנע מכל ניגוד עניינים, ולהימנע מהעסקה ומכל זיקה כלכלית בינו לבין חברת החדשות. דה פאו אף הצהיר והתחייב כי האחריות בעניין זה מוטלת עליו, והוא מתחייב להודיע ללא דיחוי ליועץ המשפטי של הרשות אם יתעורר חשש לניגוד עניינים כאמור.
42. ברם כפי שיפורט להלן, דה פאו ככל הנראה הסתיר ולא גילה לחברה, למועצת המנהלים או ליועץ המשפטי של הרשות, אודות ניגודי העניינים שנוגעים להמשך כהונתו בחברה:

³ ראו בין היתר את מכתב ד"ר יפעת בן חי-שגב, דירקטורית ונציגת ציבור במועצת המנהלים, מיום 13.11.2024, וכן מכתבי עו"ד אלעד מן יועמ"ש הצלחה אשר נמסרו לעיוני.

- 42.1. דה פאו לא גילה אודות ניגודי האינטרסים האפשריים המתעוררים עקב מינויו לכהונה מקבילה כדירקטור בתעשייה האווירית לישראל, אודות כהונתו כחבר הנהלת מועצה אזוירית חבל מודיעין כדירקטור בחברה הכלכלית חבל מודיעין בע"מ, אודות כהונתו כסגן יו"ר ועדת ביקורת עליונה בארגון מגן דוד אדום, ואודות פעילות עסקית נוספת ועבודות ייעוץ לחברות ולגופים שונים בארץ ובחו"ל (עובדות אלו התבררו רק בדיעבד, מתוך מסמכים שפורסמו אגב מינויו לדירקטור בתעשייה האווירית).
- 42.2. דה פאו לא גילה אודות העסקתו בחברה ואודות הזיקה הכלכלית המשמעותית שנוצרה בינו ובין בעלת השליטה עקב קבלת סכומי כסף משמעותיים בסכום מצטבר של כ- 400,000 ₪ (ראו להלן).
43. ביום 6.5.2024 ובעקבות התפטרות המנכ"ל הקודם מר אור צלקובניק, מועצת המנהלים של חברת החדשות החליטה על מינוי דה פאו לתפקיד מנכ"ל זמני. במסגרת אותה החלטה, הוחלט לאשר לדה פאו גמול נוסף בגין תפקידו כמנכ"ל זמני. גובה הגמול הנוסף לא אושר במועצת המנהלים ואף לא על ידי הרשות.⁴
44. כפי שנמסר לי וכעולה מתוך המסמכים, שיעור הגמול ששולם לדה פאו, נקבע על ידי רשת בעלת השליטה בחברה, ללא ידיעת החברה או אישור מועצת המנהלים. שיעור הגמול הנוסף ששולם לדה פאו היה על סך 91,810 ₪ לחודש.
45. לעניין זה יש להבהיר כי לנוכח מעמדה המיוחד של חברת החדשות, המקור התקציבי של חברת החדשות היא רשת עצמה, ורשת אף מפעילה את מערך ניהול הכספים של חברת החדשות. כלומר, רשת היא זו שמשלמת ומעבירה בפועל לדה פאו את הגמול הנוסף.
46. דה פאו לא גילה לחברת החדשות ולמועצת המנהלים שלה אודות היקף התגמול שהוא מקבל מרשת, ומידע זה התברר לחברה רק בדיעבד.
47. לפי המידע שנמסר לי, למרות מינויו של דה פאו כמנכ"ל זמני, הוא כמעט ולא מילא תפקיד זה בפועל, וודאי לא במשרה מלאה. סמכויות העורך האחראי באותה תקופה מולאו על ידי ליאור לנדנברג⁵ ולאחר מכן בידי אוהד כהן. עוד אזכיר, כי לנוכח ריבוי עיסוקיו הנוספים של דה פאו, קיים ספק רב בדבר יכולתו של דה פאו לכהן כמנכ"ל חברת חדשות במשרה מלאה.
48. בכל מקרה, כהונתו של דה פאו כמנכ"ל זמני פקעה תוך תקופה קצרה, עם מינויה של גבי שמאלוב-ברקוביץ' לתפקיד מנכ"ל קבוע, ביום 13.6.2024.
49. ברם, למרות שמינויו כמנכ"ל זמני הסתיים ופקע, דה פאו המשיך לקבל מרשת את הגמול הנוסף, ללא ידיעת החברה וללא אישור מועצת המנהלים של החברה.

⁴ ראו סעיף 95 לתקנון חברת החדשות.

⁵ רן בוקר, "מחדשות 13 לתאגיד: ליאור לנדנברג מונה לראש חטיבת החדשות בכאן", YNET, <https://www.ynet.co.il/entertainment/article/b150jevvr>

50. ביום 15.8.2024 התפרסמה בתקשורת ידיעה אודות קבלת הכספים מצד דה פאו ואודות הספקות שהתעוררו בדבר הזיקה ואי-התלות שלו כנציג ציבור בחברת חדשות.⁶
51. בעקבות הפרסום, סוגיית הגמול הנוסף לדה פאו הועלתה לדיון בישיבת מועצת המנהלים של החברה ביום 9.9.2024. במהלך דיון זה, מועצת המנהלים של חברת החדשות התבקשה לאשר בדיעבד לדה פאו תשלום רטרואקטיבי הכולל את כל הגמול הנוסף ששולם לו עד אותו מועד, כלומר הן עבור תקופת כהונתו הקצרה כמנכ"ל זמני והן עבור התקופה הנוספת לאחר שגב' שמאלוב-ברקוביץ' כבר מונתה לתפקיד.
52. בנוסף, מועצת המנהלים התבקשה לאשר תשלום לדה פאו של גמול נוסף בשיעור 10,000 ₪ לחודש, למשך עוד שנה נוספת.
53. כפי שנמסר לי, מועצת המנהלים החליטה שלא לאשר לדה פאו את תשלומי הגמול הנוסף, לא בגין הגמול שכבר שולם לו בדיעבד ולא בגין גמול עתידי.
54. כאמור, ביום 9.9.2024 הסתיימה כהונת גב' שמאלוב-ברקוביץ' בתפקיד מנכ"ל חברת החדשות. בעקבות זאת, דה פאו מונה שוב לתפקיד המנכ"ל הזמני. ברם, למרות מינויו הפורמלי של דה פאו כמנכ"ל זמני, נקבע במועצת המנהלים כי תפקיד זה ימולא בפועל על ידי מר אוהד כהן, עובד רשת. כלומר, דה פאו לא מילא בפועל את תפקיד המנכ"ל.
55. לא נמסר לי האם עד היום דה פאו ממשיך לקבל גמול נוסף כאמור.

הפרת חובת גילוי ואמונים

56. דה פאו הנו נושא משרה בחברה ומכהן כחבר דירקטוריון וכיו"ר מועצת המנהלים.
57. חוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן: "חוק החברות") מטיל על נושא משרה בחברה חובת גילוי. חובה זו היא נדבך מרכזי מחובת האמונים של נושא משרה.
58. חוק החברות מקפיד הקפדה יתרה על חובת הגילוי, ואף חוזר על הוראה זו בארבע סעיפי חקיקה שונים:

"254. חובת אמונים

(א) נושא משרה חב חובת אמונים לחברה, ינהג בתום לב ויפעל לטובתה, ובכלל זה - (4) יגלה לחברה כל ידיעה וימסור לה כל מסמך הנוגעים לעניינה, שבאו לידי בתוקף מעמדו בחברה.

255. אישור פעולות

(א) חברה רשאית לאשר פעולה מהפעולות המנויות בסעיף 254(א) ובלבד שנתקיימו כל התנאים האלה: (2) נושא המשרה גילה לחברה, זמן סביר לפני המועד לדיון באישור, את מהות ענינו האישי בפעולה, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים.

269. חובת גילוי

(א) נושא משרה בחברה או בעל שליטה בחברה ציבורית או בחברה פרטית שהיא חברת איגרות חוב היודע שיש לו ענין אישי בעסקה קיימת או מוצעת של החברה, יגלה לחברה, בלא דיחוי, ולא יאוחר מישיבת הדירקטוריון שבה נדונה העסקה לראשונה, את מהות ענינו האישי, לרבות כל עובדה או מסמך מהותיים. ...

283. סעדים

⁶ ראו מכתב יועמ"ש הצלחה מיום 14.8.2024; דוד ורטהיים, "בחסות המשבר ברשת 13: יו"ר דירקטוריון החדשות אייל דה-פאו שלשל לכיסו מאות אלפי שקלים", וואלה <https://b.walla.co.il/item/3684795>

(א) נושא משרה שלא גילה את ענינו האישי כאמור בסעיף 269 יראו אותו כמי שהפר את חובת האמונים; ...”

59. על חשיבותה הרבה של חובת הגילוי עומד גם המלומד עמיר ליכט בספרו:

”... לחובת הגילוי המלא נודעת השפעה רחבה יותר ויש מקום לסברה שחשיבותה גדולה יותר. ... לגילוי המלא השפעה חשובה גם במישור ההניעה האישית - לאמור מיתון הדחף הפנימי להערפת-העצמי. לצד התכלית של צמצום פערי המידע מוזכרת לא פעם תכלית נוספת, שעיקרה הוא יצירת לחץ על בעלי הכוח להימנע מלעשות שימוש לרעה בכוחם. תכלית זו משתקפת במימרה הוותיקה של השופט ברנדייס הגורסת כי 'אור השמש הוא המחט הטוב ביותר ואור החשמל הוא השוטר היעיל ביותר.'”

- עמיר ליכט, דיני אמונות: חובת האמון בתאגיד ובדין הכללי, ע' 67-69.

60. יש להדגיש כי הגילוי הנדרש מנושא משרה הוא גילוי מלא.⁷ בהקשר זה נפסק כי "נושא משרה או בעל שליטה החב בגילוי ענינו האישי איננו יכול להסתפק בכך שיגלה כי יש לו "עניין אישי" בעסקה, אלא חייב לגלות את מהות ענינו האישי".⁸ חובתו של נושא המשרה היא להביא את מלוא העובדות המהותיות לפני החברה, ואל לו להסתפק בגילוי חלקי או להניח כי לאחר שגילה לחברה על עצם העניין האישי, תפקידה של החברה לחקור בו ולברר בעצמה על היקפו ומשמעותו.⁹
61. בענינו זה, חובת הגילוי של דה פאו היא רחבה ומקיפה במיוחד, הן לאור תפקידו כנציג הציבור מטעם הרשות השניה, והן לאור הסדר ניגוד העניינים עליו חתם וההתחייבויות המפורשות אותן לקח על עצמו,
62. להלן סעיפים רלוונטיים מהסדר ניגוד העניינים של דה פאו בחברת החדשות:

"התחייבות"

1. אני מודע לכך שהאחריות להימנע מהיקלעות למצב של ניגוד עניינים מוטלת עלי. לכן בכל מקרה בו יתעורר ספק בדבר יישום הוראות ההסדר או בדבר סוגיות שלא נצפו מראש או בכל עניין נוסף שבידיעתי שעלול להעמידני במצב של חשש לניגוד עניינים, עלי להיוועץ ביועץ המשפטי של הרשות השנייה, למסור לו בכתב את מלוא המידע הרלבנטי ולפעול לפני הנחיותיו.
2. ידוע לי שהוראות חוק הרשות השנייה חלות עלי, ואני מתחייב להודיע ללא דיחוי ליועץ המשפטי, בקרות אחד האירועים העלולים לפסול את כשירותי, כפי שיפורט להלן, מעבר למה שפורט על ידי בשאלון שמילאתי עת הצגתי את מועמדותי כדירקטור/ית בחברת החדשות:

 - 2.1 במקרה שתהיה לי זיקה לחברת החדשות, או לתאגיד קשור לחברת החדשות...
 - 2.2 במקרה שאהיה קשור, במישרין או בעקיפין, בעצמי ... בחוזה או בעסקה... עם מורשה לשידורים..
 - 2.3 במקרה שתהיה לי זיקה, אישית, כלכלית או אחרת, לרבות כעובד, למורשה לשידורים, ...
 - 2.7 במקרה שאועסק או אהיה עובד של חברת חדשות, ... מורשה לשידורים, ...

3. כל שיהיה שינוי מהשאלות שהוגש על ידי, אני מתחייב למסור מידע ועדכונים לגבי העיסוקים הנוספים שלי, לרבות עדכונים שוטפים בדבר התקשרויות על מעסיקים

⁷ ראו גושן ואקשטיין, בעמוד 346; עמיר ליכט, יחסי אמונות בתאגיד, בעמוד 268.

⁸ ע"פ 2730235 הורוביץ נ' מדינת ישראל, פסקה 225 (נבו), 31.12.2008.

⁹ ע"א 567237 קוט נ' עיזבון ישעיהו איתן ז"ל, פד"י נז(4) 171 (2003); ראו גם עמיר ליכט, 'גילוי עיריות - היקף הגילוי הנדרש לאישור פעולה נגועה של אמונאי' נקודה בסוף משפט, (20.7.2024).

חדשים או לקוחות שעשויים להיות קשורים למורשה לשידורים, לרשויות ממשלתיות, או לשרים.

5. אני מתחייב להימנע מכל פעולה שיש בה ניגוד עניינים בין מילוי תפקידי כנציג ציבור בדירקטוריון חברת החדשות לבין מילוי תפקידי האחרים, או לבין ענייני האישיים. מבלי לגרום מכלליות האמור לעיל אני מתחייב כי בכל מקרה בו עולה חשש לקיומו של ניגוד עניינים, אודיע על הדבר ליועץ המשפטי של הרשות, והנני מתחייב לפעול לפי הנחיותיו. [סימוני קו תחתון הוספו]

63. על פי העובדות אשר נמסרו לי, עולה חשש כבד כי דה פאו הפר את חובות הגילוי המוטלות עליו בחוק החברות, ואף והפר את הוראות הסדר ניגוד העניינים עליו חתם: דה פאו לא גילה, לא דיווח ולא פנה ליועץ המשפטי של הרשות בנוגע לחשש מניגודי העניינים שלו עקב פעילותו הנוספת (כהונתו המקבילה בדירקטוריון התעשייה האווירית, ופעילויות רבות נוספות).

64. חמור מכך, דה פאו לא גילה ולא דיווח אודות הזיקה הכלכלית המשמעותית שנוצרה לו עקב העסקתו בחברת החדשות והגמול הכספי ששולם לו על ידי רשת, במיוחד בתקופה שלאחר פקיעת מינויו כמנכ"ל זמני.

65. כאמור, סעיפים 254 ו-283 לחוק החברות קובעים כי הפרה של חובת הגילוי מהווה הפרת חובת אמונים.

66. לאמור חוות דעתי לעיל, מסקנתי היא כי חובה על מועצת הרשות השנייה לקיים דיון ממצה אודות החשש להפרת חובות גילוי ואמונים מצד דה פאו, על כל המשתמע מכך, לרבות שקילת סיום כהונתו של דה פאו כדירקטור וכיו"ר מועצת המנהלים מטעם הרשות.

67. ניתן להזכיר כי בשנת 2016 התעוררה בחברת החדשות פרשת רמי סדן, אשר עסקה בעניין דומה של אי גילוי פרטים הנוגעים לכשירות לכהונה, ושם לאחר שימוע הרשות השנייה החליטה להביא לסיום כהונתו של סדן כדירקטור וכיו"ר דירקטוריון מטעמה.¹⁰

אי-עמידה בתנאי הכשירות לכהונה כדירקטור מטעם הרשות

68. כפי שאפרט להלן, קיים חשש כבד כי דה פאו אינו עומד עוד בתנאי הכשירות הנדרשים בחוק להמשך כהונה כדירקטור בחברת החדשות וכנציג ציבור מטעם הרשות השנייה.

69. סעיפי חוק הרשות השנייה הרלוונטיים לענייננו, קובעים כדלקמן:

"67. מועצת המנהלים של חברת חדשות

... (ב) הדירקטורים שתמנה המועצה לפי סעיף זה (בסעיף זה - דירקטורים מטעם הרשות) יהיו נציגי ציבור, שמתקיימים בהם לפחות תנאי הכשירות לכהונת יושב ראש דירקטוריון של חברה ממשלתית לפי סעיפים 17, 17א, 18 ו-24(ג) לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, בשינויים המחויבים לפי הענין.

¹⁰ ראו נתי טוקר, "בעקבות חשיפת TheMarker רמי סדן הודח מתפקיד יו"ר חדשות 10", דה-מרקר 9.10.2006, השנייה שם יפה גם לענייננו: "מועצת הרשות השנייה החליטה להפסיק את כהונתם של רמי סדן ואיתן זינגר כנציגי ציבור בדירקטוריון חדשות 10. החלטת מועצת הרשות מסכמת הליך בדיקה מקיף שהובילה הרשות השנייה בחדשים האחרונים לאור ממצאים שנחשפו ולפיהם נמצאו אי דיוקים בטופסי הגשת המועמדות של השניים לכהונה כנציגי ציבור בדירקטוריון חברת החדשות. בהחלטתה מציבה הרשות השנייה רף ברור של אמינות, מהימנות ודיוק הנדרשים לתפיסתה מנציגי ציבור בחברות החדשות."

(ג) לא ימונה כדירקטור מטעם הרשות:

- (1) מי שמתקיים בו אחד מהסייגים המנויים בסעיף 9(א); ...
- (3) מי שיש לו זיקה אישית, כלכלית או אחרת, לרבות כעובד, למורשה לשידורים, ...
- (4) מי שעיסוקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כדירקטור בחברת החדשות.
- (ד) יושב ראש מועצת המנהלים של חברת החדשות יהיה אחד הדירקטורים מטעם הרשות אשר ייבחר על ידי מועצת המנהלים.
- ...
- (ו) דירקטור מטעם הרשות יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:
- ...
- (3) נתקיים בו סייג מן הסייגים למינוי אדם כדירקטור מטעם הרשות;".
- [סימוני קו תחתון הוספו]

70. כפי שניתן להיווכח, חוק הרשות השניה קובע שורה של סייגים מצטברים לכהונת דירקטור בחברת החדשות מטעם הרשות: תנאי כשירות לפי חוק החברות הממשלתיות¹¹, סייגים בסעיף 9(א) לחוק¹² וכן סייגים בסעיף 67(ג) לחוק לעיל.
71. בנוסף לתנאי הכשירות בחוק הרשות השניה, ניתן להוסיף אף את הסייגים לכהונה כדירקטור שנקבעו במסגרת הסדר ניגוד העניינים של דה פאו, וכן בדרך של היקש ופרשנות, אף את תנאי הכשירות הקבועים בחוק החברות (ראו להלן).

סיכום ומסקנות חוות הדעת לעניין דה פאו

72. לנוכח הרקע העובדתי והוראות חוק הרשות השניה שפורטו לעיל, מסקנתי היא כי קיים חשש כבד כי דה פאו אינו עומד עוד בתנאי הכשירות הנדרשים להמשך כהונתו כדירקטור מטעם הרשות השניה.
73. מסקנתי זו נסמכת, בין היתר, על מספר אדנים:
- 73.1 בניגוד להוראות החוק, כללי הרישיון והסדר ניגוד העניינים, דה פאו הועסק כעובד החברה, תחילה כמנכ"ל זמני ולאחר מכן בתפקיד לא מוגדר אחר.
- 73.2 בניגוד להוראות החוק, כללי הרישיון והסדר ניגוד העניינים, נוצרה לדה פאו תלות וזיקה כלכלית, עקב קבלת גמול כספי משמעותי מרשת.
- 73.3 במקביל לתפקידו בחברה, דה פאו מכהן גם כדירקטור בתעשייה האווירית ועוסק בפעילויות עסקיות נוספות שלא גולו לחברה וטיבן טרם הובהר. פעילויות נוספות אלו עלולות עלולה ליצור לדה פאו ניגוד עניינים עם כהונתו בחברת החדשות, במיוחד בתקופה בה נמסרו לו סמכויות המנכ"ל והעורך הראשי של החדשות.

¹¹ סעיף חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 הרלוונטי לענייננו הנו: "17. סייגים - (א) אלה אינם כשירים להיות דירקטור: ... (2) עובד החברה ומי שמועסק בשירותה, למעט המנהל הכללי ונציג נבחר של עובדי החברה; יושב ראש הדירקטוריון לא ייחשב כעובד החברה לענין זה; (3) אדם מקרב הציבור אשר עיסוקיו האחרים עלולים ליצור ניגוד-עניינים עם תפקידו כדירקטור באותה חברה; (ב) לא יהיה אדם דירקטור ביותר משתי חברות אלא במקרים שקבע שר האוצר בתקנות בהתייעצות עם הרשות ובאישור הועדה. ... " [סימוני קו תחתון הוספו].

¹² הוראות סעיף 9(א) לחוק הרלוונטי לענייננו קובע: "9. סייגים למינוי - (א) לא ימונה חבר המועצה - ... (3) מי שהוא עובד הרשות או עובד של מורשה לשידורים, או בעל ענין בתאגיד שהוא מורשה לשידורים; ... (7) מי שקשור, במישרין או בעקיפין, בעצמו או על ידי קרובו, סוכנו או שותפו, בחוזה או בעסקה עם הרשות או עם מורשה לשידורים, או מי שהוא בעל ענין בתאגיד, לרבות שותפות, הקשור כאמור;". [סימוני קו תחתון הוספו]

73.4 בניגוד להוראות החוק, כללי הרישיון והסדר ניגוד העניינים, דה פאו לא גילה למועצת המנהלים ולייעוץ המשפטי של הרשות השניה אודות ענייני האישי ואודות ניגודי העניינים העולים מהמשך כהונתו. בכך, עולה החשש כי דה פאו הפר את חובת הגילוי והאמונים כלפי החברה.

74. כל אחד מהפגמים האמורים לעיל, כל שכן הצטברותם יחד, מעוררים ספק רב לגבי עצמאותו של דה פאו וכשירותו לכהן כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון מטעם הרשות.

75. זה המקום להדגיש את החשיבות הרבה שמייחס הדין למעמד העצמאי ולא-התלות של דירקטורים מטעם הרשות בחברת החדשות. ראו לעניין זה את דבריו של בית המשפט העליון בבג"צ יחימוביץ :

15. "מידת העצמאות של נציגי הציבור בדירקטוריון חברת החדשות הינו שיקול שחובה היה על המועצה לשקול, ביתר רצינות ותשומת לב. עמדנו על כך כי הרכב דירקטוריון חברת החדשות מבוסס על איזון עדין בין האינטרס הציבורי בשידורי חדשות מדויקים, מהימנים ומאוזנים, לבין האינטרס הכלכלי של הזכייניות, אשר גורפות את כלל רווחיה של החברה. בהתחשב בכך, יש חשיבות ניכרת לעצמאותו של נציגי הציבור בדירקטוריון, שכן תפקידו לייצג את האינטרס הציבורי ללא לחצים חיצוניים וכשהוא משוחרר משיקולים לא ענייניים. ...

16. "...מעמדם העצמאי של נציגי ציבור בדירקטוריון, נטוע בשורשי תפקודו התקין של דירקטוריון כגוף החייב נאמנות לתאגיד ולציבור, ועל נציגי הציבור בו מוטל להגן על אינטרס הציבור. בנסיבותיה של חברת החדשות יש חשיבות מיוחדת לשמירת עצמאותה ומקצועיותה כספק מידע מרכזי לציבור וכמי שמשמש כגורם בעל השפעה עצומה על חופש הביטוי והמידע. מטעם זה אף עמד המחוקק על הצורך להגן על עצמאות והגינות השידור החדשותי; הוא ראה להבטיח את תפקודם ומשקלם של נציגי הציבור בדירקטוריון;".

- בג"צ 4500/07 ח"כ שלי יחימוביץ' נ' מועצת הרשות השניה לרדיו ולטלוויזיה (נבו, 21.11.2007)

76. מסקנתי בעניין דה פאו אף מתחזקת לנוכח מהממצאים הבאים :

77. בנוסף לתפקידו כדירקטור, דה פאו מכהן אף כיו"ר הדירקטוריון. כהונתו בתפקיד בכיר זה מגבירה את היקף האחריות המוטלת על דה פאו, מחייבת שמירה הדוקה יותר מהרגיל ופיקוח שיפוטי מחמיר על תנאי הכשירות הקבועים בחוק.

78. סכומי כסף שהועברו לדה פאו הם סכומים גבוהים, בהיקפים משמעותיים ולאורך תקופה. אין מדובר בסכום חד-פעמי, קטן וזניח.

79. השוואת סכומי הגמול השונים שקיבל דה פאו לכיסו מגלה כי הגמול הנוסף שרשת שילמה לדה פאו גדול באופן ניכר מהגמול הבסיסי הרגיל שהוא מקבל עבור כהונתו בחברה. לנוכח ההפרש הגדול בין סכומי התגמולים השונים, מחרף החשש כי הגמול הנוסף מרשת הנו הגמול הדומיננטי מביניהם, ולכן החשש הרב שהאינטרס האישי של דה פאו והתלות הכלכלית שלו ברשת, גוברים על חובתו במסגרת תפקידו כנציג הציבור בדירקטוריון.

80. על פי העובדות שנמסרו לי, בישיבות מועצת המנהלים דה פאו נוהג להצביע בתאום ובצוותא חדא עם יתר הדירקטורים מטעם בעלת השליטה רשת. דה פאו אינו מצביע יחד עם שאר הדירקטורים נציגי הציבור מטעם הרשות.

81. כך גם לעניין חוות דעת זו: דה פאו הצביע 'בעד' מינוי בן עובדיה כמנכ"לית זמני, יחד עם הדירקטורים מטעם רשת. זאת לעומת ההצבעה 'נגד' של יתר הדירקטורים מטעם הרשות השניה, שהם כאמור נציגי הציבור ונטולי עניין אישי ברשת.
82. אמנם ברגיל, אין בהכרח פסול בהצבעת דירקטור נציג הציבור לטובת בעלת השליטה ובניגוד לשאר חבריו. ברם, לנוכח העובדות שפורטו לעיל, עולה החשש כי ניגוד העניינים מצידו של דה פאו כבר החל להתממש בפועל. כלומר, עולה החשש כי מאות אלפי השקלים ששולמו לדה פאו ייתכן שכבר מניבים פרי בהטיית שיקול דעתו.
83. בנוסף, בעניינינו קיים קושי מיוחד וחשש לאי-החוקיות, כאשר הגמול לנושא המשרה הוענק בפועל על ידי רשת, בעלת השליטה, ולא על ידי החברה. ראו לעניין זה את דבריו של בית המשפט המחוזי בעניין דה לנגה:

"38. סיכומה של נקודה זו - המחוקק היה סבור כי ישנה חשיבות לאופן בו ייקבע שכרם של נושאי משרה בחברה. הוא קבע לכן תהליך מפורט, המנתק את קביעת מדיניות התגמול משליטתם הבלעדית של בעלי-השליטה בחברה, תוך התייחסות הן לתהליך עצמו ולגורמים המוסמכים לקחת בו חלק, והן לסוגי השיקולים שעל החברה לשקול אותם בהסדר זה. המחוקק ראה חשיבות רבה לכלל האמור.

התוצאה של האמור לעיל היא לדעתי ברורה - אין אפשרות לעקוף את המנגנון המורכב והמסודר שהמחוקק קבע באמצעות תשלום ישיר על-ידי בעל-השליטה לנושאי המשרה בקשר עם עבודתם בחברה, תשלום של תגמול שלא יעלה בקנה אחד עם מדיניות התגמול של החברה."

- תני"ג (ת"א) 18994-07-15 יהודית דה לנגה נ' החברה לישראל בע"מ (נבו, 30.4.17).

מינוי של דה פאו כמנכ"ל זמני

84. סעיף 69(ב) לחוק הרשות השניה קובע כי:
- "(ב) חדל מנהל חברת החדשות לכהן לפני תום תקופת כהונתו, ימלא יושב-ראש מועצת המנהלים את תפקידו עד מינוי מנהל אחר של חברת החדשות."
85. לכאורה, ניתן לטעון כי החוק מתיר למנות את דה פאו לעובד החברה לצורך מילוי תפקידו כמנכ"ל זמני. מכאן לכאורה נוצר אף הצורך והפתח המשפטי להעניק לדה פאו גמול נוסף בגין תפקיד נוסף זה.
86. מאידך, את סעיף 69(ב) לחוק הרשות השניה ניתן ואף רצוי להבין לאור סעיפים 50(א) ו-52(ב) לחוק החברות, המורים כי במקרה שנמנע מהמנכ"ל לבצע את תפקידו, לדירקטוריון החברה תוקנה סמכות שיורית למלא תפקיד זה. כלומר, תכלית סעיף 69(ב) לחוק היא לאפשר ליו"ר הדירקטוריון למלא ולהפעיל באופן זמני את סמכויות המנכ"ל, ואין פירושו של סעיף זה כהיתר לכהונה מלאה ומינוי רשמי של יו"ר הדירקטוריון כמנכ"ל בפועל.
87. פרשנות כאמור עולה בקנה אחד עם לשון החוק עצמו, הקובעת כי בהיעדר מנכ"ל יו"ר הדירקטוריון יהיה רשאי "למלא" תפקיד זה, זאת להבדיל מהיתר ל"מינוי" לתפקיד זה.
88. פרשנות אחרת לסעיף 69(א) לחוק, לפיה הסעיף מתיר ליו"ר דירקטוריון להתמנות ולכהן כמנכ"ל זמני בפועל, משמעותה היתר למינוי יו"ר הדירקטוריון כעובד במשרה מלאה

בחברת החדשות. פרשנות זו מעוררת קושי ניכר שכן היא סותרת את סעיף 67(ג)(3) לחוק הרשות השנייה, לפיה דירקטור אינו יכול להיות בעל זיקה כלכלית לחברה ואינו רשאי להתמנות כעובד.¹³

89. פרשנות כאמור אף סותרת את התחייבויות הדירקטור במסגרת הסדר ניגוד העניינים מטעמו (ראו לעיל: מדובר ב"אירועים העלולים לפסול את כשירותי"). בנוסף, פרשנות זו אף אינה עומדת בקנה אחד עם תכלית סעיף 95(א) לחוק החברות האוסר כהונה במקביל של יו"ר דירקטוריון ומנכ"ל.

90. מכל מקום, שדיון זה הנו למעלה מן הצורך שכן ברור כי החל מיום 13.6.2024 ולאחר שגבי יוליה שמאלוב-ברקוביץ כבר מונתה לתפקיד מנכ"לית בחברה, סעיף 69(א) לחוק אינו רלוונטי עוד.

91. כפי שנמסר לי, ההסבר שהוצג לחברה לגמול הנוסף שניתן ליו"ר הדירקטוריון במהלך התקופה שלאחר מינוי שמאלוב-ברקוביץ, הנו כי גמול זה ניתן לו עבור תקופת חפיפה בינו לבין המנכ"לית הנכנסת. הסבר זה הנו מוקשה, ואינו מסביר מדוע מידע זה הוסתר ממועצת המנהלים. כמו כן, חוק הרשות השנייה אינו מאפשר מינוי יו"ר הדירקטוריון לתפקיד מעין זה, וממילא מינויו של יו"ר הדירקטוריון לתפקיד זה לא אושר במועצת המנהלים של החברה.

92. בנוסף, לפי המידע שנמסר לי, היות ודה פאו לא מילא בפועל את תפקיד המנכ"ל, ספק רב אם בפועל אכן בוצעה חפיפה כלשהי בין דה פאו לגבי שמאלוב ברקוביץ.

תנאי הכשירות לפי סעיפי חוק החברות

93. לקראת סיום פרק זה, אעיר כי היות ועסקינן בחברת חדשות בעלת ומעמד משפטי מיוחד הנובע מחשיבות תפקידה הציבורי, וכן היות ומדובר בדירקטורים אשר לפי חוק הרשות השנייה הנם "נציגי ציבור", קיים הגיון רב בפרשנות סייגי הכהונה והכשירות של הדירקטורים מטעם הרשות השנייה, גם בהתאם ולאור סייגי הכהונה והכשירות הדומים הקבועים בחוק החברות עבור דירקטורים חיצוניים בחברה ציבורית (בעבר כונו דירקטורים מטעם הציבור).

94. סעיפי חוק החברות הרלוונטיים לעניינו הם:

"95. סייג לבחירת יושב ראש דירקטוריון

¹³ יש לציין כי סעיפים 77(ב) ו-79 לתקנון חברת החדשות קובעים לכאורה כי עצם מינוי יו"ר הדירקטוריון לעובד ולמנכ"ל זמני בחברה, ועצם מינוי דירקטור כעובד של החברה, כשלעצמם אינם מהווים הפרת ניגוד עניינים, יצירת זיקה או תלות. אולם, חוות דעתי היא כי סעיפי התקנון הללו אינם משנים לענייננו. ראשית, הוראות בתקנון חברה אינן יכולות לפטור נושא משרה מחובת האמונים, חובה הכוללת איסור להימצא בניגוד עניינים. סעיפים 258(א), 263 ו-264(א) לחוק החברות הנם סעיפים קוגנטים הקובעים מפורשות כי כל הוראה כאמור הפוטרת נושא משרה מחובת אמונים, אין לה תוקף חוקי. שנית, סעיף 2 לתקנון קובע כי סעיפי התקנון הנם כפופים ונדחים מפני הוראות חוק הרשות השנייה וכללי רשיון השידור. שלישית, למרות הוראות התקנון, דה פאו במסגרת הסדר ניגוד העניינים שלו, יצר התחייבות אישית כלפי החברה להימנע מכל ניגוד עניינים, לרבות להימנע מיצירת זיקה כלכלית בינו לבין החברה ולהימנע מהעסקתו בחברה. לעמדתי, ההוראות הספציפיות והמאוחרות של הסדר ניגוד העניינים, גוברות על הוראותיו המוקדמות והכלליות של תקנון החברה. לביעית, וחשוב מכל, סעיף 79 לתקנון החברה מסייג וקובע מפורשות, כי העדר זיקה וניגוד עניינים לדירקטור, יהיה כפוף ומותנה בגילוי מלא ומוקדם מצד הדירקטור: "אולם דירקטור חייב לגלות את מהות עניינו האישי בהתאם להוראות חוק החברות, ובכל מקרה לא יאוחר מאשר בישיבת הדירקטוריון שבה יחלט על החוזה, אם עניינו האישי קיים אז, או במקרה אחר - בישיבה הראשונה של הדירקטוריון אחרי שנוצר עניינו האישי". כפי שנמסר לי, דה פאו לא פעל כאמור ולא גילה לדירקטוריון את עניינו האישי.

(ב) ... יושב ראש הדירקטוריון בחברה ציבורית לא יכהן כבעל תפקיד אחר באותה חברה או בתאגיד בשליטתה, ...

240. כשירות למינוי

(ב) לא ימונה לדירקטור חיצוני ... מי שיש לו... זיקה לחברה, לבעל השליטה בחברה ... לענין סעיף קטן זה - "זיקה" - קיום יחסי עבודה, קיום קשרים עסקיים או מקצועיים ...

(ג) לא ימונה יחיד כדירקטור חיצוני אם תפקידו או עיסוקיו האחרים יוצרים או עלולים ליצור ניגוד ענינים עם תפקידו כדירקטור, או אם יש בהם כדי לפגוע ביכולתו לכהן כדירקטור.

244. גמול והחזר הוצאות

(א) דירקטור חיצוני זכאי לגמול ולהחזר הוצאות, כפי שיקבע השר בהתייעצות עם רשות ניירות ערך.

(ב) דירקטור חיצוני לא יקבל, נוסף על הגמול שלו הוא זכאי ולהחזר ההוצאות, כל תמורה, במישרין או בעקיפין, בשל כהונתו כדירקטור בחברה; לענין סעיף קטן זה לא יראו כתמורה מתן פטור, התחייבות לשיפוי, שיפוי או ביטוח לפי הוראות סימן ג' לפרק השלישי.

249. איסור מינוי והעסקה

(א) חברה, בעל שליטה בה ותאגיד בשליטתו לא יעניקו למי שכיהן כדירקטור חיצוני באותה חברה, לבן זוגו או לילדו טובת הנאה, במישרין או בעקיפין, ובכלל זה לא ימנו אותו, את בן זוגו או את ילדו, לכהונה כנושא משרה באותה חברה או בתאגיד בשליטת בעל השליטה בה, לא יעסיקוהו כעובד ולא יקבלו ממנו שירותים מקצועיים בתמורה, בין במישרין ובין בעקיפין, לרבות באמצעות תאגיד בשליטתו, אלא אם כן חלפו שנתיים מתום כהונתו כדירקטור חיצוני באותה חברה, ולענין קרוב שאינו בן זוגו או ילדו – שנה מתום כהונתו כדירקטור חיצוני. ..."

חלק ג':

קבלת ייעוץ משפטי נפרד לדירקטוריון חברת החדשות

95. כפי שנמסר לי, חברי הדירקטוריון בחברת החדשות נדרשים מעת לעת להיעזר ולהסתמך על ייעוץ משפטי ועל חוות דעת משפטיות. במשך השנים האחרונות, סיוע וייעוץ משפטי זה ניתן להם מטעם הייעוץ המשפטי של רשת בעלת השליטה (הפנימי והחיצוני), וייעוץ רשת מלווים בשוטף את ישיבות ועבודת הדירקטוריון של חברת החדשות, לרבות עריכת פרוטוקולים ונוסחי החלטות.

96. כך לדוגמה נעשה גם בעניינים הנוגעים לחוות דעתי זו. כפי שנמסר לי, החלטות מועצת המנהלים של חברת החדשות בעניין מינוי בן עובדיה ובעניין תשלום הגמול הנוסף לדה פאו, נעשו בסיוע ובליוי משפטי של יועציה המשפטיים של רשת.

97. סוגיה זו מעוררת בעיה מוכרת וידועה בממשל תאגידי בחברות, כאשר חברי דירקטוריון נאלצים להסתמך על מידע ועל ייעוץ משפטי אשר מסופק להם על ידי החברה.

98. כך מטיב לתאר זאת המלומד יוסף גרוס:

"7.3. שליטת ההנהלה על המידע

מרבית הדירקטוריונים אינם מלווים בצוות מקצועי עצמאי שיסייע להם לשפוט את המידע שהם מקבלים. לדירקטוריון אין, בדרך כלל, יועץ מקצועי אובייקטיבי. הייעוץ שאותו הוא מקבל ניתן על ידי אנשי החברה, דהיינו, על ידי אותם אנשים שעליהם אמור הוא לפקח, או על ידי אותם יועצים הכפופים להנהלה הפעילה, מתמנים על ידיה ותמולם נקבע על ידיה. התוצאה היא כי הדירקטור נאלץ לסמוך

על המידע המונגש לו ומטבע הדברים, המידע מסונן ומעובד על פי שיקולי ההנהלה המחליטה מהו טיב המידע שיימסר לדירקטוריון והיקפו. התוצאה היא יצירת "חסם" בזרימת מידע אל הדירקטוריון. שליטה זו של ההנהלה על זרימת המידע לדירקטוריון מהווה בעקיפין הכוונה והשפעה על החלטות הדירקטוריון על ידי ההנהלה. חובה על הדירקטורים למנוע דרך זו של השפעה על החלטותיהם. מה עוד שהחלטה רשלנית הנסמכת על דיווחי הנהלה, עלולה לגרום לתביעה נגד הדירקטורים בלבד ולא נגד ההנהלה."

- יוסף גרוס, **דירקטורים ונושא משרה בעידן הממשל התאגידי**, 158 (2018).

99. בעיית חוסר המידע והצורך בייעוץ משפטי החיצוני היא חמורה במיוחד בענייננו, משני טעמים:

100. ראשית, הייעוץ המשפטי שניתן לחברי הדירקטוריון הנו מטעם בעלת השליטה, רשת. כלומר, בענייננו פער המידע איננו רק בין חברי הדירקטוריון לבין הנהלת החברה, אלא פער מידע גם בין חברי הדירקטוריון לבין בעלת השליטה שלה רשת. זאת כאמור, כאשר תכלית חוק הרשות השניה היא דווקא שמירה על הפרדה מבנית ועל עצמאות חברת החדשות, ומניעת יכולת התערבות והשפעה של רשת בענייני החברה.

101. שנית, בעניינים בהן אנו עוסקים דנו, קיים חשש לניגוד אינטרסים מובנה בין רשת לבין חברת החדשות. כך למשל, יש להניח כי האינטרס של רשת הנו למנות מנכ"ל זמני לחברת החדשות (כך מעמדו יהיה עצמאי פחות, מטבע הדברים), לעומת האינטרס של החברה למינוי של מנכ"ל עצמאי וקבוע לאורך זמן. כך גם האינטרס של רשת הוא לתגמל באופן אישי את דה פאו וליצור אצלו זיקה ותלות ברשת, לעומת האינטרס של חברת החדשות לשמור על מעמדו העצמאי של המנכ"ל ואי-תלותו בבעלת השליטה.

102. בעניינים כאמור, בהם מתעורר חשש לניגוד עניינים בין טובת החברה לבין טובת בעלת השליטה בה, קיים קושי וטעם לפגם בהסתמכות חברי הדירקטוריון על ייעוץ משפטי של בעלת השליטה. במקרים אלו קיים צורך, ובמקרים מסוימים אף חובה משפטית, להסתייע בייעוץ משפטי עצמאי (ראו להלן).

הזכות והחובה לפנות לייעוץ משפטי חיצוני

103. סעיף 266 לחוק החברות קובע לענייננו:

"266. זכות להעסיק יועצים

(א) לצורך ביצוע תפקידו זכאי דירקטור, במקרים מיוחדים, לקבל ייעוץ מקצועי על חשבון החברה, אם כיסוי ההוצאה אושר על ידי דירקטוריון החברה או על ידי בית המשפט."

104. כפי שניתן להיווכח, חוק החברות מקנה לדירקטורים בחברה **זכות** לפנות ולקבל ייעוץ משפטי מקצועי נפרד, על חשבון החברה.

105. יתרה מכך, סעיפי הסדר ניגוד העניינים עליהם חתומים כל הדירקטורים מטעם הרשות, קובע כי לחברי הדירקטוריון **חובה** להתייעץ עם הייעוץ המשפטי של הרשות השניה ואף לקבל את עמדת הייעוץ המשפטי, בכל עת שעולה חשש לניגודי אינטרסים.

106. ראו לעניין זה סעיפי הסדר ניגוד העניינים של חברי הדירקטוריון מטעם הרשות:

2. "אני מתחייב להודיע ללא דיחוי ליועץ המשפטי, בקרות אחד האירועים העלולים לפסול את כשירותי ...

5. ... אני מתחייב כי בכל מקרה בו עולה חשש לקיומו של ניגוד עניינים, אודיע על הדבר ליועץ המשפטי של הרשות, והנני מתחייב לפעול על פי הנחיותיו."

ייעוץ משפטי חיצוני בנסיבות בהן לבעל השליטה קיים עניין אישי

107. במקרים בהם קיים חשש לניגוד עניינים בין האינטרס הציבורי הנפרד של חברת החדשות לבין האינטרס העצמי של בעלת השליטה בה, הסתמכות מועצת המנהלים של חברת החדשות על ייעוץ משפטי של בעלת השליטה עלולה להכתים את החלטות מועצת המנהלים בניגוד עניינים.

108. כך נקבע בסוגיה דומה בדיני החברות, ממנה ניתן להקיש לענייננו. כאשר דירקטוריון חברה ציבורית מחליט לאשר עסקה חריגה שלבעל השליטה יש עניין אישי בה, נקבע כי חברי הדירקטוריון פועלים בניגוד עניינים מובנה. על מנת לטהר את ניגוד העניינים ולהכשיר את פעולת החברה, נדרש כי החלטה כאמור תאושר גם על ידי וועדה מיוחדת המורכבת מחברי דירקטוריון עצמאיים שאינם מטעם בעלת השליטה, ובמסגרת זו חובה עליהם להסתייע בייעוץ משפטי נפרד.

109. ראו לעניין זה דברי השופט חלאד כבוב בעניין ת"צ 47490-09-13 **תועלת לציבור נ' כלל תעשיות בע"מ** (נבו, 6.8.2015), פס' 33 :

"בבואו של בית המשפט לבחון את פעילותה של הוועדה המיוחדת עליו להתחשב בקריטריונים הבאים: ברי כי על הוועדה המיוחדת להיות ועדה בלתי תלויה מבחינת הרכבה; עליה למנות מומחים ויועצים מקצועיים אשר ייעצו לה, הן בפן המשפטי והן בפן הכלכלי-עסקי אשר להם מומחיות בתחום ולמותר לציין כי על אותם יועצים מקצועיים להיות בלתי תלויים בבעל השליטה";

110. וביתר הרחבה ראו דבריו של השופט כבוב בעניין תנ"ג (ת"א) 628-08-14 **דב קראוסקופף נ' החברה לישראל בע"מ** (נבו, 26.6.2016) :

"219. ... על ועדה בלתי תלויה העוסקת באישור הסדר חוב אשר לבעל השליטה יש עניין אישי בו, למנות מומחים ויועצים מקצועיים אשר ייעצו לה, הן בפן המשפטי והן בפן הכלכלי-עסקי, וברי כי על יועצים אלו להיות בלתי תלויים בבעל השליטה.

...בית המשפט מעניק משקל נכבד מאוד לנאותות, שקיפות ועצמאות הוועדה הבלתי תלויה, לרבות היועצים שנשכרים על ידה. ראוי היה לוועדה להקפיד בנדון ולא לשכור שירותיה של פירמה שמספקת גם ייעוץ לחברה או לבעל השליטה (אף אם לא קבוע), אך בעיקר מספקת שרות מקצועי קבוע לחברת בת, ולו למען הנראות. ...

הייעוץ המשפטי – ... הוועדה קיבלה יעוץ משפטי שהינו במובהק תלוי בבעל השליטה, תוך שבכך נפגעת עצמאותה ויכולתה לייצג את טובת החברה באופן בלתי תלוי. אמנם בנוסף למשרד גורניצקי, קיבלה הוועדה גם יעוץ משפטי מיועצים בלתי תלויים ממשרד יגאל ארנון שות', אך אין בכך כדי לרפא את הפגם שבהתנהלות הוועדה אשר ביודעין קיבלה יעוץ משפטי הנגוע בניגוד עניינים. ...

יש חשיבות גדולה לשאלת הנראות בהתנהלות הוועדה הבלתי תלויה, נראות שנפגמת באופן חריף מהשתתפות פעילה ואינטנסיבית של עורך דינו של בעל השליטה בשיבותיה. ...

לאור כל האמור, מצאתי כי נפל פגם בהתנהגות הוועדה המיוחדת, הן בעניין הייעוץ הכלכלי אותו קיבלה ואשר שאלת היותו בלתי תלוי כלל לא נבדקה על ידה, והן בעניין קבלת ייעוץ משפטי מעורכי הדין שהינם עורכי הדין של החברה לישראל ושל בעל השליטה בה, באופן לא ראוי."

סוף דבר

כפי שפורט בראשית חוות דעתי לעיל, מסקנותיי בתמצית הנן :

- א. מינוי בן עובדיה לתפקיד מנכ"לית זמנית בחברה נעשה בניגוד להוראות חוק הרשות השניה ולהוראות המסדירות את מינוי המנכ"ל וקבלת ההחלטות על ידי דירקטוריון חברת החדשות.
 - ב. מר אייל דה פאו אינו עומד עוד בתנאי הכשירות הנדרשים להמשך כהונתו כדירקטור וכיו"ר מועצת המנהלים של חברת החדשות, וממילא אינו יכול להשתתף בהצבעה על מינוי מנכ"ל לחברה.
 - ג. לחברת החדשות ובפרט לחברי הדירקטוריון ונציגי הציבור מטעם הרשות השניה, שמורה הזכות בחוק החברות לקבלת ייעוץ משפטי עצמאי ונפרד מהחברה ומבעלת השליטה.
- חוות דעתי לעיל נסמכת בין היתר על יסוד התשתית העובדתית אשר נמסרה לי ועל המסמכים בהם עיינתי. חוות דעתי הוכנה לבקשת הצלחה, לצורך הגשתה לרשות השניה ובמסגרת כל הליך הקשור לפניית לרשות בנושאים אלו, ועוסקת רק בסוגיות הספציפיות לגביהן ניתנה התייחסות מפורשת. אין להסיק, להסתמך או לעשות בחוות הדעת כל שימוש אחר.

על חתום,

ד"ר ברק ירקוני